

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene insertom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Zdravljenje svetovne bolezni.

Bolan človek hrepeni po ozdravljenju. Narava se trudi, da izloči iz sebe vse bolezenske kali in snovi. Če lastna moč ne zadostuje več, se pokliče na pomoč zdravnik, da bolnika preišče ter predpiše sredstva zoper bolezen. In ako eden zdravnik ne zadostuje, se jih zbere več, da na skupnem posvetu pretresejo stanje bolnikovo ter sklenejo čim učinkovitejši način zdravljenja.

V Londonu so se sestali zdravniki.

V Londonu sedaj zboruje zbor zdravnikov. Svoje vrste zdravniki so. Niso izštudirani medicinci, marveč so državniki, politiki, gospodarski in finančni strokovnjaki. Bolnik je človeštvo, porazdeljeno na razne narode in države. Bolezen je gospodarska kriza, ki tlači vse narode, velike in majhne, ki pritiska na vse države, agrarne in industrijske. V pondeljek, 12. junija, so se zbrali iz vseh delov sveta, da se posvetujejo med seboj, kako bi se dala gospodarska kriza že ne odstraniti, pa vsaj omiliti.

Predpriprave za največjo svetovno konferenco.

To je že druga gospodarska svetovna konferenca po svetovni vojni. Prva je bila spomladi 1922. Ni imela zaželjenega uspeha, ker ni mogla izgladiti velikih gospodarskih, odnosno trgovskih nasprotstev, ki so se že takrat pojavila med posameznimi državami. Ker so se potem razmere slabšale od leta do leta, je Anglija, ki ni izgubila zaupanja v mednarodno vzajemnost, sprožila misel nove svetovne gospodarske konference. Na konferenci v Lozani (v Švici) je bil lansko leto sprejet ta-le angleški predlog: »Vlade naj se povabijo h konferenci, da sklenejo potrebne naredbe in določijo sredstva za odstranitev gospodarskih in finančnih težav, katere so povzročile ter vzdržujejo krizo, ki na njej trpi svet.« Zveza narodov se je zavzela za ta angleški predlog ter sestavila posebno komisijo, ki se je sestala 20. januarja 1933, da sestavi delovni program konference ter izvrši vse potrebne priprave. Ko so bile te izvršene, se je zbrala v Londonu konferenca, ki je največja mednarodna konferenca od Dunajskega kongresa, kateri je zboroval l. 1815 po porazu francoskega cesarja Napoleona Velikega.

Dolgovno vprašanje.

V Londonu so navzoči zastopniki 66 držav, ki so prišli iz vseh delov sveta; ni nobene važnejše države, ki bi ne bila

zastopana na londonski konferenci. Naloge, ki jih ima konferenca rešiti, so velike in težavne. Gre predvsem za vprašanje mednarodnih dolgov, s katerimi je v ozki zvezi vprašanje vojne odškodnine, ki jo mora plačati Nemčija. Ako Zedinjene države Severne Amerike ne popustijo v svoji zahtevi, da jim Evropa mora plačati dolgove, najete za časa svetovne vojne, bo Nemčija morala dalje plačevati vojno odškodnino. Zedinjene države pa kažejo v tem vprašanju neko trdovratno nepopustljivost.

Valutno vprašanje.

Brez rešitve dolgovnega vprašanja je otežkočena rešitev valutnega vprašanja. Zadnji dve leti so države z malimi izjemami opustile zlato valuto, katero še najbolj branijo Francija, Švica in Holandska. Vprašanje državnih valut je najbolj pereče med vsemi, brez njegove rešitve ni misliti pozitivne meddržavnega trgovskega prometa. To vprašanje ni nerešljivo, ako prevladuje pri finančno močnejših državah dobra volja. Na londonski konferenci je angleški finančni minister Chamberlain dobro poudaril, da je treba doseči takojšen sporazum glede valut, da se napravi konec sedanjemu nihanju vrednosti denarja. Potrebno je omejiti rabo zlata, ki služi za

krutje bankovcev, in pripraviti države, ki razpolagajo z velikimi zlatimi rezervami, do tega, da dovolijo predujeme drugim državam. Vsaka trajna in resnična obnova gospodarstva je odvisna od razširjenja kreditov (posojil).

Ali največja ugodnost ali prednost v trgovskem prometu.

Na trgovsko-političnem področju mora londonska konferenca rešiti težko vprašanje trgovskega prometa med državami, ki je sedaj z raznimi ovirami zelo omejen. Poderite carinske zidove, ki so sedaj zgrajeni med posameznimi državami! To geslo poudarja na konferenci zlasti Amerika, z njo tudi Anglija. Doseči se vsaj mora carinsko premirje. Za manjše obdonavske države, med katere tudi spada naša država, stoji v tem oziru v ospredju vprašanje največjih ugodnosti ali pa prednostnih carin. Za določilo največjih ugodnosti (v trgovskem prometu med državami) se zavzemajo države z velikim gospodarskim področjem, kakor Zedinjene države, Anglija, Francija in Nemčija. Toda gospodarske stiske, ki na njih trpijo države Srednje in Vzhodne Evrope, nujno zahtevajo, da se tem državam dajo koncesije v obliki prednosti. Da drugi podlagi kot na podlagi prednosti se agrarnim državam ne more pomagati. Londonska konferenca ne bo, vsaj takšno je naše upanje, odklonila sistema prednostnih carin.

Iz Avstrije. Hitlerjevci so v zadnjem času v Gradcu, na Dunaju in po Tirolskem zelo nasilni. Na dnevnem redu so nemiri, metanje bomb in atentati na odlične osebnosti. V Avstriji ne bo prepaj miru, dokler ne bo Hitlerjeva stranka razpuščena in zatrta kljub ugovoru iz Nemčije s silo. — Zvezni kancler dr. Dollfuss se je mudil minuli teden v Londonu in Parizu. Njegov obisk je veljal najetju avstrijskega posojila, katerega je razpisala Zveza narodov in sta-

lišču Anglije in Francije z ozirom na položaj Avstrije, ki nastopa proti hitlerjanstvu in odklanja vsako ožjo zvezo z Berlinom.

Slabo odplačevanje vojnih dolgov. Od 13 držav, ki bi morale 15. junija plačati Združenim državam zapadli del vojnih dolgov, jih je plačalo samo sedem. Plačale pa niso: Francija, Belgija, Poljska, Estonska, Madjarska, Litva, Romunija in Jugoslavija. Delno so izpolnile svoje obveznosti: Velika Britanija, Italija, Latvija in Turčija. Edino Finska je plačala celotni znesek. Združene države so dobile le 8% onega zneska, ki so ga pričakovale 15. tega meseca.

Hitlerjanci proti katolicizmu. Hitlerjanci se na vso moč trudijo, da bi izrinnili katolicizem iz javnega življenja. Značilno je, da so v katoliških pokra-

jinah, zlasti na Bavarskem postavljeni na odločilna mesta sami protestantje. Bavarski prosvetni minister Schemm je protestant. Nedavno je napisal v narodno-socialističnem listu »Völkischer Beobachter« članek, v katerem pravi: »Veselim se, da sem protestant. Pojem Luther je vprav skluden z bistvom narodnega socializma.« Protestant, in to